

Mottagare
Regionstyrelsen

Fördelning av verksamhetsstöd till kulturorganisationer 2025

Förlag till beslut

- Regionstyrelsen beslutar att fördela 2025 års verksamhetsstöd till kulturorganisationer enligt förslag.

Sammanfattning

För att kulturorganisationer med sin mångfald av olika verksamheter ska få en stabilitet över tid är Region Gotlands verksamhetsstöd viktiga. Inför 2025 års fördelning av stöd till kulturorganisationer har en indexuppräknning ägt rum på fyra procent, motsvarande 241 400 kronor, vilket gör att det totalt finns 6 276 400 kronor att fördela. Inför 2025 har kulturlivet sökt stöd för 12 678 664 kronor. Fyrtiosju ansökningar har inkommit. Förslaget är att bevilja trettio verksamheter stöd och att ge sjutton verksamheter avslag.

Årets verksamhetsstöd har utlysts och beretts utifrån det gamla stödsystemet, (se RS 2022/1473 med beslut om införande av nya stödregler). Kriterierna tar avstamp i bland annat verksamhetens omfattning, potential att nå olika målgrupper, i vilken mån verksamheten bland annat är långsiktig, unik och har hög kvalitet. I beredningen har även gjorts en sammanvägd bedömning av stad och land och balans mellan konstområden.

Generellt har det inför 2025 varit ett högt söktryck. Inför fördelning kan särskilt nämnas att Stiftelsen Körbärgsgården har dragit tillbaka sin ansökan och lämnade beskedet att verksamheten tar paus under det kommande året. Detta innebär att cirka 500 000 kronor frigjordes i fördelningen. Förslaget är till följd av detta beslut att konstområdet i år kan stärkas genom andra aktörer, företrädesvis utanför Visby. Konstområdet har sedan ett par år tillbaka flera nya aktörer etablerade runtom på ön, till exempel i Hemse, Slite och Roma, som tidigare inte kunnat gynnas.

Teater- och scenkonstområdet har efter pandemin haft tuffa år, med nedläggning av Teaterambulansen och nu Romateaterns scen på Roma kungsgård. Under året pågår avveckling av bolaget Romateatern AB, men verksamhetens tillhörande ideella förening Teaterensemblen lever vidare, byter namn till Teatervagnen och riktar in sig på barnteater över hela Gotland, ett spännande skifte som bättre passar stödgivningens kriterier för bland annat barn och unga. Den fria gruppen Teater Unga Roma genomgår även de ett

förnyelsearbete och genomför under året ett generationsskifte. Förslaget är i fördelningen att även särskilt gynna scenkonsten med fokus på teaterområdet.

Fördelningen kan således utgå från följande principer. Uppräkning sker på fyra procent, förutom för aktörer inom konst- och teaterområdet som gynnas extra, bland annat aktörer på landsbygderna, med aktörer som till exempel de relativt nya Konstfrämjandet i Slite, Hemse allmänna konstförening och konstföreningen Apoteket på Roma kungsgård. Det innebär också att aktörer som Vibrationsverket, Teater Unga Roma, Teatervagnen samt Riksteatern Gotland föreslås ett ökat stöd. Dessutom föreslås ett ökat stöd till Kulturföreningen Roxy för att stärka arbetet med teater och konstområdet.

En tillfällig fördelning av outnyttjade stöd till det fria kulturlivet ligger i ärende RS 2024/2170. Här finns en kompletterande fördelning till detta förslag.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Verksamhetsstöd till kulturorganisationer på Gotland syftar till att stärka kulturens infrastruktur och riktar sig till det fria kulturlivets aktörer utanför de regionala kulturinstitutionerna. Sökbara verksamhetsstöd har funnits sedan tidigt 2000-tal. För ett flertal av de sökande är ett stöd avgörande för att komma i fråga för andra stöd, exempelvis statliga. Många av kulturorganisationerna som erhåller verksamhetsstöd erhåller därför ofta flera andra stöd. Organisationer med verksamhetsstöd bidrar till ett kulturliv med bredd och spets, är relevanta och representerar olika konstområden och kulturuttryck. Långt ifrån alla kulturaktörer på Gotland erhåller verksamhetsstöd. Många verksamheter drivs ideellt och bara under vissa delar av året. Ett första steg till verksamhetsstödet brukar vara att först söka och få beviljat ett arrangemangsstöd. Sedan ett par år tillbaka har stöden haft en procentuell uppräkning, ett sätt att värna om verksamheternas möjligheter att kunna följa de kostnadsökningar som sker i samhället. Inför 2025 års fördelning förslås en procentuell uppräkning på fyra procent vilket beslutats i budgetärende RS 2023/7 och RS 2024/7.

Kriterier och bedömningsgrunder

Region Gotland främjar kulturlivet genom att, med beaktande av gällande mål, medvetet stödja verksamheter som tar ansvar för kulturlivet på Gotland och stärker Gotland som mötesplats. Bland de kriterier som kan påverka stödets storlek är bland annat:

- redovisat behov av stöd
- verksamhetens omfattning och utvecklingspotential
- i vilken mån verksamheten är långsiktig, unik, av hög kvalitet
- i vilken omfattning kommuninvånarna blir delaktiga,
- om verksamheten ingår i ett kulturellt eller ekonomiskt samarbete
- om verksamheten förmedlar ett kulturarv eller är nyskapande
- om verksamheten bidrar till mångfalden av kulturyttringar

- om verksamheten riktar sig till barn och ungdomar
- om verksamheten främjar jämställdhet

2025 års verksamhetsstöd har utlysts och beretts baserat på det stödsystem som gäller fram till 2024 10 31. Se RS 2022/1473.

Ekonomiska förutsättningar och ansökningsunderlag

Tillgängliga medel för verksamhetsstödet till kulturorganisationer 2025 är 6 276 400 kronor, vilket är en ökning från föregående år med fyra procent. Totalt har 47 ansökningar inkommit med ett sammanlagt anspråk på 12 678 664 kronor. I ansökningsunderlaget finns totalt fjorton verksamheter som är nya eller nygamla sökande.

Förslag till fördelning 2025

Förslaget innebär att trettio verksamheter inom olika konst- och kulturområden föreslås stöd för 2025 (se bilaga 1 och 2). Årets fördelning vilar på att bild och form- och scenkonstområdet (med fokus på teater) gynnas, samt att övriga verksamheter som tidigare år beviljats stöd räknas upp med fyra procent. Tabellen nedan visar vilka aktörer som föreslås ett förändrat stöd utöver uppräknningen. Prioriteringarna av aktörer inom bild- och form- och scenkonstområdet möjliggörs av att Stiftelsen Kårsbärgsgården dragit tillbaka sin ansökan efter beslut om att pausa sin verksamhet 2025, men angett att de kan återkomma med ansökan inför 2026. Detta frigör cirka 500 000 kronor. Dessa medel kan under det kommande året gynna ett flertal aktörer inom konst- och teater/scenkonstområdet. Konstaktörerna Baltic Art Center, Grafikgruppen och Stuk föreslås ökning av stödet liksom de nyare aktörerna Konstfrämjandet i Slite, Hemse allmänna konstförening och Konstföreningen Apoteket på Roma kungsgård.

Romateatern AB och Teaterambulansen är exempel på aktörer som avvecklat sin verksamhet, men förnyelse har ändå skett genom att till exempel Romateaterns ideella förening Teaterensemblen byter namn till Teatervagnen, med fokus på målgruppen barn och unga med uppsökande/turnerande verksamhet på hela Gotland. Även Riksteatern Gotland liksom Balans i fokus/Vibrationsverket (som 2025 har det sista projektåret med regionala utvecklingsmedel från Kulturrådet) föreslås en större ökning. Den fria gruppen Teater Unga Roma genomgår även de ett förnyelsearbete och genomför under året ett generationsskifte. Kulturföreningen Roxy som bedriver både verksamhet inom konst och teater/scenkonst över hela ön, föreslås också en ökning.

Tabellen nedan visar vilka aktörer inom bild- och form och teaterområdet som föreslås prioriteras med utökad stöd. Övriga aktörer föreslås antingen en fyraprocentig uppräkning eller avslag. För översiktligt förslag till fördelning, se bilaga 1 och för motiveringar till förslaget, se bilaga 2.

Verksamhetsstöd i tkr	2024 (beviljat)	2025
Baltic Art Center	612	680
Grafikgruppen Visby	30	60
Hemse allmänna konstförening	ej sökt	50

Konstfrämjandet Gotland	0	170
Konstföreningen Apoteket	ej sökt	39
Kulturföreningen Roxy	531	572
GKF/Stuk	81	90
Riksteatern Gotland	10	20
Teaterensemblen/Teatervagnen	ej sökt	50
Teater Unga Roma	102	115
Vibrationsverket	51	122

En särskild fördelning av tillfälliga förstärkta verksamhetsmedel föreslås genom årets outnyttjade medel inom kulturen baserade på ansökningarna till verksamhetsstödet. Se ärende RS 2024/2170.

Bedömning

En procentuell ökning på fyra procent föreslås aktörerna inom ramen för stödet med undantag för ett antal prioriterade aktörer inom bild- och form och scenkonstområdet. Söktrycket har varit högt. En särskild dialog har skett under året med Stiftelsen Körbärgsgården som valt att inför 2025 ta tillbaka sin ansökan men inte utesluter kunna återkomma för att söka stöd för 2026. Mot bakgrund av Körbärgsgårdens beslut, är förslaget att för 2025 satsa på andra aktörer inom bild- och formområdet samt inom scenkonst/teaterområdet. Konstområdet har sedan ett par år tillbaka flera nya aktörer etablerade runtom på ön som tidigare inte kunnat gynnas. Teaterområdets befintliga aktörer föreslås också förstärkning, bland annat ombildade Romateaterns verksamhet, Teatervagnen, som vänder sig till målgruppen barn och unga och därmed också bättre träffar kriterierna för stödet.

Aktörer som föreslås avslag och inte prioriteras bedöms ha kortare, mer begränsad verksamhetsperiod över året. De verkar inom starka områden som musik och kulturarv, där också fler verksamheter finns etablerade. Vissa har ännu inte en räckvidd gentemot till exempel målgruppen barn och unga som också är extra prioriterad. Regionstyrelseförvaltningen vill lyfta att många aktörer som inte kunnat prioriteras i stödgivningen utgör en viktig del av kulturen och att ökade medel till det fria kulturlivet är relevant.

Ansökningarna har beretts utifrån riktlinjer och kriterier för stöd till kulturorganisationer samt nämndsmålet med 10% ökning av kultur för barn och unga. I handläggningen har en sammanvägd bedömning av kriterierna gjorts, där avdelningschef, enhetschef och kulturutvecklare ingått. Samtliga regionala kulturutvecklare för konstområdena litteratur, teater, musik, dans, film, kulturarv, slöjd/form/design och konst har enskilt eller i grupp medverkat i bedömningen som sedan sammanställts och vägts in i detta förslag till beslut. Inget jäv har anmälts.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/ rättsligt perspektiv

Stödet har utlyst, beretts och fördelningen är genomförd utifrån allmänna bestämmelser och gällande regler och riktlinjer för stöd till kulturverksamhet som gällt fram till 2024-10-31. Bedömningar sker även mot bakgrunden av årliga inskickade årsmöteshandlingar, regelbundna utvecklingssamtal och de faktiska ansökningarna som ligger till grund för förslaget.

2. Ekonomiskt perspektiv

Fördelningen görs inom budgetram. Fyra procents uppräknning av stödet, indragen ansökan från Stiftelsen Körsbärsgården påverkar fördelningen med föreslaget fokus på konst- och scenkonstområdet.

3. Barnperspektiv

Förslaget att ge till exempel stöd till Teatervagnen, Unga Roma och Vibrationsverket gör att förvaltningens nämndsmål på en 10 % ökning av kultur för barn och unga kan säkras under 2025.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att fördelningen bidrar till ett jämställdhetsperspektiv.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

En god geografisk spridning av stöd till verksamheter på landsbygderna har tagits hänsyn till i fördelningen.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att fördelningen bidrar till ett klimat och miljöperspektiv.

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Angelica Andersson Fihn
Avdelningschef kultur och fritid

Beslutsunderlag

Översikt förslag till fördelning
Motiveringar samtliga sökande, a-ö
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-11-06

Skickas till

Samtliga sökande som beviljas stöd
Samtliga sökande vars ansökan avslagits
Samtliga kulturutvecklare för kännedom

Ytterligare information

Kan fås av handläggaren: Madeleine Nilsson, madeleine.nilsson01@gotland.se
0498-26 96 28/0737-65 82 62